

Protestantse Gemeente
Oosterbeek-Wolfheze

VEELKLEURIG KERK-ZIJN

**Visie en beleidsdocument van de
Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze**

2020-2024

24 oktober 2019

Inhoudsopgave

1.	Vooraf	3
2.	Visie – context - missie	3
3.	Nieuwe structuur	5
4.	Demografische ontwikkelingen	6
5.	Beschikbaarheid kerkelijk werkers en vrijwilligers	7
6.	Diensten en vieringen	7
7.	Pastoraat	8
8.	Jeugd	9
9.	Leren, vormen, toerusten	10
10.	Diaconaat	11
11.	Samenleving en oecumene	12
12.	Communicatie	13
13.	Beheer	13
14.	Tot slot	15

Bijlage

De detaillering van achtergrondinformatie en de beleidsplannen zoals uitgewerkt per Kerkgroep zijn integraal weergegeven in de separate bijlagen.

1. Beleidsdocument Kerkgroep Diensten en Vieringen
2. Beleidsplan Kerkgroep Pastoraat
3. Beleidsplan Kerkgroep Jeugd
4. Beleidsplan Kerkgroep Diaconaat
5. Visiedocument Kerkgroep Communicatie
6. Beleidsplan Kerkgroep Beheer

1. Vooraf

Aan het eind van de periode van het vorige beleidsplan 2012-2017 zijn in de gemeente gesprekken gevoerd vanuit het perspectief van een vertrouwensvolle gemeente. Dit resulteerde begin 2017 in het rapport "Dromen handen en voeten geven". Er werden voorstellen gedaan tot een aangepaste structuur en de vorming van zes kerkgroepen. De kerkgroepen hebben inmiddels vorm gekregen. In zes themadiensten met nagesprek is inhoudelijk ingegaan op toekomstvisies en mogelijkheden, die vervolgens verder zijn uitgewerkt in concept beleidsdocumenten.

Dit alles mondt uit in het nu voorliggende samenvattende visie en beleidsdocument 2020-2024. Het beleidsplan is besproken in een gemeentebijeenkomst op 6 oktober 2019, en vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 24 oktober 2019.

In dit beleidsplan wordt verwoord waar de gemeente op dit moment staat en hoe ze komende jaren kerk in deze wereld wil zijn. De deelplannen per kerkgroep zijn integraal opgenomen in de bijlage.

2. Visie – context - missie

Visie

Als visie op de kern van gemeente-zijn kiezen we opnieuw voor de bijna klassieke drieslag de betrokkenheid op God, de gemeenschap met elkaar en de dienst aan de wereld. We willen een gemeente zijn waar ieder mens welkom is en aanvaard wordt zonder oordeel of discriminatie. Een gemeente, waar we gepassioneerd raken door geloof in de onvoorwaardelijke liefde van God en waar betrokkenheid is op de medemens en de wereld.

Context waarin we gemeente zijn

Als kenmerkend voor de lokale en landelijke wijdere context noemen we de volgende aspecten:

De lokale context

- a. Oosterbeek-Wolfheze is een redelijk welvarende regio waar de ontmoeting met culturele en religieuze minderheden en de problemen van minima en mensen die naar de rand zijn geschoven niet vanzelfsprekend op het netvlies komen.
- b. Er wonen veel ouderen in deze regio. Deels vormen zij de motor van al het vrijwilligerswerk dat er gedaan wordt, deels vormen zij de groep mensen die aandacht en hulp vragen om nog deel uit te kunnen maken van de samenleving.
De leeftijdsgroep tussen de 18 en 35 jaar is klein binnen onze gemeente en kerkleden onder de 50 jaar zijn minder beschikbaar voor functies binnen de kerk vanwege drukke agenda's.
- c. Er is een groene, rustgevende omgeving, die uitnodigt tot buiten activiteiten.
- d. Het oorlogsverleden speelt nog steeds een belangrijke rol.
- e. Er is een groot aanbod aan culturele activiteiten.

De landelijke, wijdere context

- f. *Individualisering en digitalisering, verharding van standpunten.*

De ontwikkelingen in de samenleving werpen mensen terug op zichzelf. De participatiesamenleving gaat uit van mensen die zelfverantwoordelijkheid kunnen dragen voor hun keuzes. De vraag is of iedereen daartoe in staat is? Daarnaast gaat men er steeds meer vanuit dat elke burger via internet de benodigde informatie kan vinden en voldoende mogelijkheden heeft de communicatie met anderen vorm te geven. Denk aan de overheid, de zorgverzekeraars en andere maatschappelijke instellingen. Daarnaast zien we verharding van standpunten en claimen mensen het recht op hun eigen gelijk.

g. *Secularisatie en toch ook nieuwe belangstelling.*

Geloven en kerkelijke betrokkenheid is niet meer vanzelfsprekend. Toch ontmoeten we regelmatig mensen, die geïnteresseerd zijn in levensvragen. Soms (of steeds vaker) is er openheid en belangstelling voor wat de kerk en wat christenen beweegt. Daarnaast zien we mensen die nog leven met het beeld van een kerk in een periode toen ze er zelf uitstapten.

h. *De wereld is een dorp geworden / globalisering.*

Door alle communicatiemiddelen komt er veel informatie bij mensen binnen. Hoe ontdekken we wat waar en niet waar is. Die hoeveelheid informatie kan verrijkend maar ook bedreigend zijn. Het vele reizen over de grenzen heen, maakt dat steeds meer mensen ontmoetingen hebben met culturen, godsdiensten en ander maatschappelijke omstandigheden.

Missie

In onze missie proberen wij te verwoorden wat wij als onze taak en opdracht zien in deze specifieke context. Zo komen we tot de volgende missie:

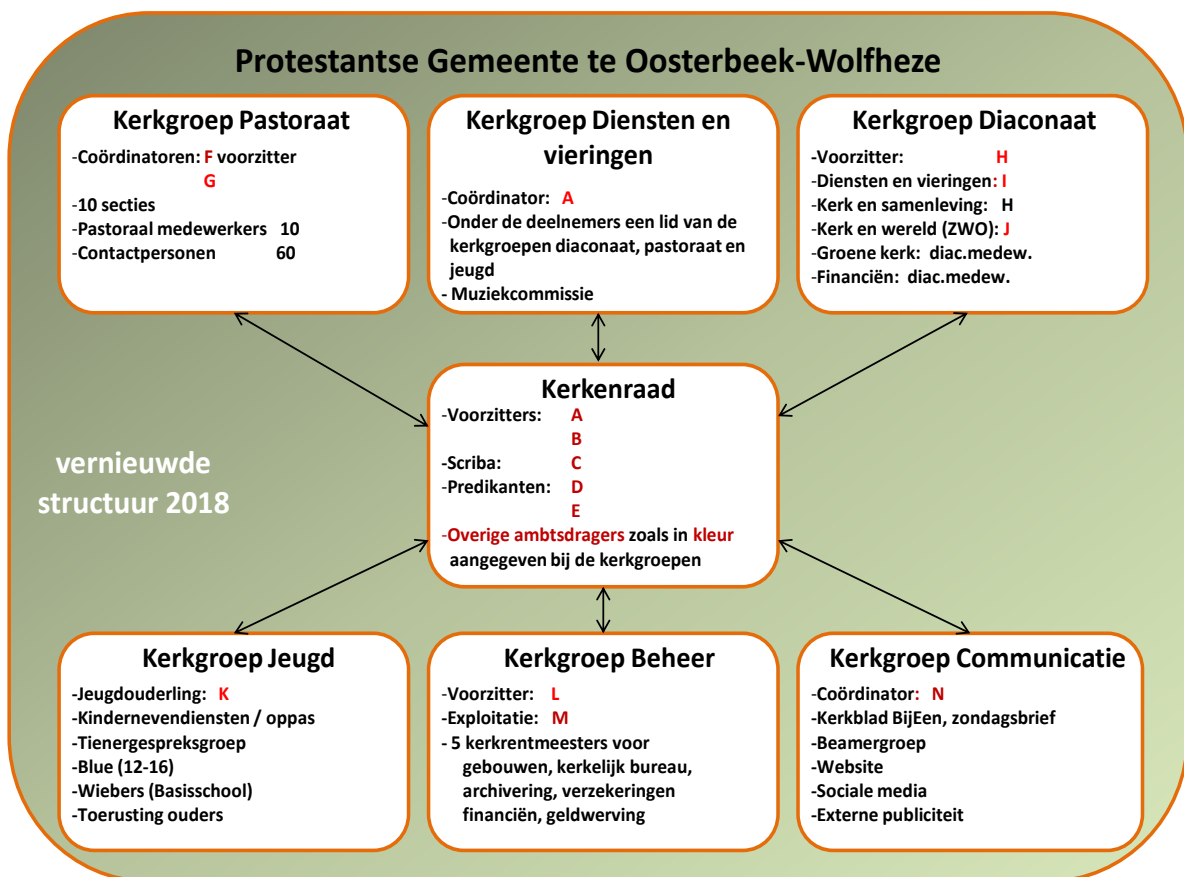
De Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze wil:

- Een gemeenschap van mensen zijn, die zich laat inspireren door het woord van God.
- Een veelkleurige gemeente zijn waar plaats is voor verschillende vormen van geloofsbeleving, waar ieder mens welkom is en aanvaard wordt.
- Midden in de samenleving staan, open en betrokken op elkaar en op de wereld om haar heen en daardoor dienstbaar, betekenisvol en toegankelijk voor alle mensen in haar omgeving en daarbuiten.
- De wekelijkse eredienst en andere toerustende activiteiten organiseren, die het hart vormen van de onderlinge ontmoeting en ruimte bieden om te leren geloven en in dat geloof verder te groeien.
- Zorgzaam te zijn voor de ander zowel in praktische als relationele zin.
- Oog hebben voor wie kwetsbaar is door leeftijd, identiteit of omstandigheden.
- Mensen met elkaar verbinden en bijstaan in praktische en geestelijke zin.
- Het vertrouwen waaruit wij leven op verschillende manieren delen met mensen om ons heen.
- Gezien de secularisatie en het niet meer vanzelfsprekende van geloven en kerk-zijn, het geestelijke en het materiële erfgoed dat ons door vorige generaties is nagelaten op een levensvatbare manier door geven aan de jongere generatie.
- Betrokken zijn en blijven bij wat er gebeurt aan de randen van de samenleving, veraf en dichtbij en zo proberen bij te dragen aan rechtvaardigheid, duurzaamheid en vrede.

Bovenstaande zal zo vorm krijgen dat de samenleving zal ontdekken dat we als Protestantse Gemeente werken aan een gemeenschap waar het voor iedereen goed toeven is. Valse bescheidenheid laten we achter ons en we oefenen om op een eigentijdse wijze persoonlijk waarderende geloofsverhalen te delen.

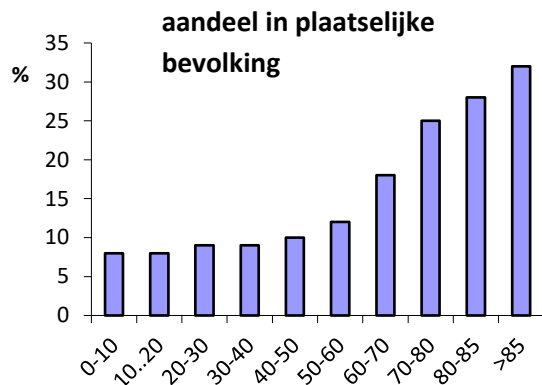
3. Nieuwe structuur

In een vertrouwensvolle gemeente wordt het werk toevertrouwd aan kerkgroepen, die redelijk autonoom kunnen functioneren. Gemeenteleden zijn hier geen adressanten maar participanten en daarom wordt in zes kerkgroepen, in gesprek met betrokkenen, visie- en beleidsdocumenten opgesteld. In een kleinere kerkenraad, die voor een belangrijk deel bestaat uit afgevaardigden van de zes kerkgroepen, zullen de visie- en beleidsdocumenten op elkaar afgestemd worden. In jaarlijkse werkplannen zal het concrete werk beschreven worden en na goedkeuring is er alle ruimte om als kerkgroep binnen de aangegeven kaders de werkzaamheden uit te voeren. Zowel praktische als theologische motieven dragen bovenstaande werkwijze.

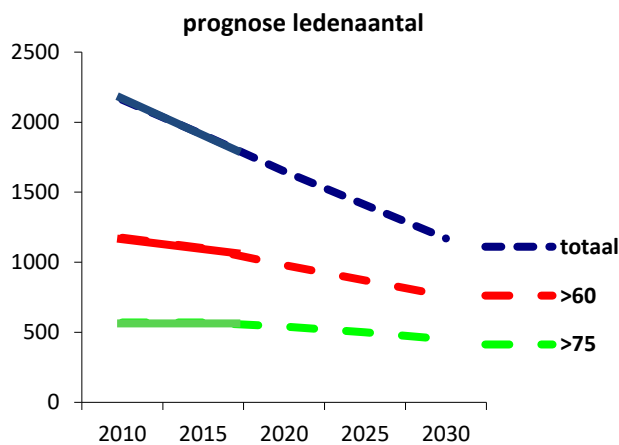

4. Demografische ontwikkelingen

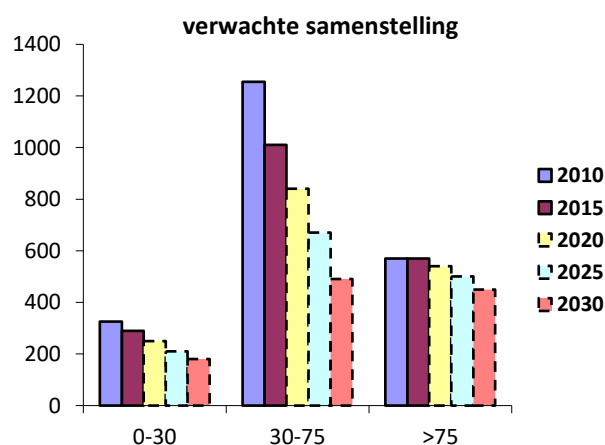
Bij de uitwerking van het beleidsplan moet rekening worden gehouden met zich voordoende ontwikkelingen en randvoorwaarden. Deze kunnen bepalend zijn voor de omvang van werkzaamheden, de beschikbaarheid van bv. vrijwilligers, en de financiële mogelijkheden.

Het gemiddelde aandeel in de burgerlijke gemeenschap mag dan 14,5% bedragen, per leeftijdscategorie zijn er duidelijke verschillen. In de categorie tot 50 jaar ligt dit aandeel beneden de 10%. Pas vanaf 50 stijgt dit percentage geleidelijk tot 30% en meer voor personen boven de 80 jaar. Doordat ook de plaatselijke bevolking per saldo iets afneemt zal hierdoor het ledenbestand van de Protestantse Gemeente in de loop der tijd dalen.

In lijn met de voorafgaande jaren neemt het ledenaantal volgens prognose verder af met ca. 50 leden per jaar. Het ledental daalt daarmee verder van ca. 1900 in 2015 naar ca. 1650 in 2020 en 1400 in 2025. Een daling van ca. 500 leden sinds de fusie in 2007. (Het ledenbestand is inclusief ca. 230 ingeschrevenen die geen dooplid of belijdend lid zijn, waarvan het merendeel niet meelevend is).

De daling van het ledental is overigens vooralsnog beperkt voor de categorie oudere gemeenteleden. De grootste daling doet zich voor in de categorie leden tussen de 30 en 75 jaar. Deze ontwikkelingen zijn van belang voor de te verwachten activiteiten en aandachtsgebieden in de gemeente. Met name de leeftijdscategorie waaruit het kader van vrijwilligers komt verkleint sterk.

Het teruglopen van het aantal leden zal tevens niet zonder gevolgen zijn voor de financiële inkomsten en daarmee uitgaven.

5. Beschikbaarheid kerkelijk werkers en vrijwilligers

Het gezicht van de kerk naar binnen en naar buiten wordt bepaald door kerkgebouwen, maar vooral ook door degenen die in en voor de kerkelijke gemeente werkzaam zijn. De beschikbaarheid van hen zal bepalend zijn voor het werk dat kan worden verzet. Ambitie en verwachtingspatroon zullen met de te verwachten ontwikkeling rekening moeten houden.

Predikanten

Sinds de fusie kon het aantal predikantsplaatsen door vertrek en emeritaat geleidelijk worden bijgesteld, in lijn met dalende ledental. Dit betekende een daling van het aantal formatieplaatsen van 2,75 in 2007 naar momenteel 1,7. In juni 2020 gaat de full time werkende predikant met emeritaat. Gelet op de voortgaande daling en de landelijke leidraad van 1 predikant per 1000 leden (doop- en belijdende leden) wordt ervan uitgegaan dat vanaf medio 2020 de predikantsbezetting verder wordt teruggebracht naar 1,4 fte. Dit past ook binnen de verwachte financiële mogelijkheden. Wanneer de vacature eventueel deels wordt ingevuld door een kerkelijk werker dan kan een hogere formatie plaatsvinden binnen het zelfde financiële kader.

Beheer- en bureaufuncties

Tot eind 2017 bestond de bezetting voor het beheer van kerk- en verenigingsgebouwen en op het kerkelijk bureau uit 6 werknemers (2,5 fte). Sindsdien is het verenigingsgebouw de Burcht in Wolfheze gesloten en het contract met de beheerder beëindigd. In 2019 ging de full time aangestelde koster van de Vredebergkerk met pensioen en is zijn kostersfunctie deels opgevangen door vrijwilligersinzet op de zondagmorgen en door extra uren voor beheerders, waarvan er één nieuw is aangesteld. In totaliteit gaat het nu om 5 werknemers (0,7 fte bureaufunctie, 1 fte beheersfuncties samenhangend met verhuur kerkgebouwen op huidige niveau).

Vrijwilligers

De gemeente zou niet functioneren wanneer er naast de beroepskrachten niet een groot aantal vrijwilligers zich voor het werk in en vanuit de kerk zou inzetten. Het aantal vrijwilligers bedraagt momenteel ca. 250 waarbij er diversen zijn die meerdere taken op zich nemen. Te samen vervullen zij ca. 25 fte functies. Het is merkbaar dat het aantrekken van vrijwilligers moeizamer verloopt dan in het verleden. De kring van meelevende leden wordt kleiner, de gemeente vergrijs, tijdsdruk neemt toe, de vanzelfsprekende inzet verdwijnt. De werving en inzet zal daarop inspelen: projectgewijze inzet voor kortere duur, meer flexibiliteit, participatie van ouderen, zo nodig kleinere taken, ondersteuning door aanbod van training, passend werk waar mensen goed in zijn, voorkoming van teleurstelling, stimulering van waardering vanuit de gemeente.

6. Diensten en vieringen

In onze gemeente blijkt het sociale aspect van de kerkdienst van groot belang. De ontmoeting, ruimte en aandacht voor iedereen, het vormgeven van diensten en vieringen en samen een omgang met God zoeken. Uit de drieslag van kernwaarden in het beleid blijken zo de aspecten 'omgang met God' en 'gemeenschap' centraal te staan in de kerkdiensten.

De Kerkgroep Diensten en vieringen stelt zich als doel om verschillende vormen van vieren te ontwikkelen die eigentijds zijn, op de toekomst gericht en dienend aan de diversiteit van Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze. Eigentijds en op de toekomst gericht betekent hier niet dat klassieke vormen van diensten of vieren zullen verminderen, eerder wordt bedoeld dat er ruimte is voor vernieuwing en gericht op de breedte van de gemeente, zodat alle leeftijden zich nu en in de toekomst thuis kunnen voelen. Ook wil zij het eenrichtingsverkeer doorbreken, dat het niet

gaat om vieringen en diensten waarin enkel de voorganger voorbereidt en handelt, maar dat het een samenspel is van voorganger en gemeente.

De kerkgroep wil dit bereiken door zich zowel als klankbord, alsook als denktank op te stellen. Als klankbord hoort zij de behoeften van verschillende gemeenteleden en kan zij verschillende vormen van vieren samenkomen inzetten en evalueren. Op aanvraag kan zij bijvoorbeeld nieuwe liedbundels bekijken en onderzoeken of het passend is, of zich toeleggen op bijvoorbeeld meer muziek, stilte of symbolen tijdens diensten en vieringen. Als klankbord is zij gevoelig voor de spanning tussen behoefte aan variatie en de behoefte aan herkenning.

Als denktank denkt zij na over vieringen en diensten die de gemeente dichter bij haar geloofservaring brengt. Zo houdt zij zich bezig met het onderzoeken van verschillende vormen van liturgie (liedkeuze, gebeden, rituele momenten) en ontwikkelt zij ook verschillende formats voor verschillende vieringen en diensten (denk aan vieringen waarin muziek, meditatie of een bepaalde doelgroep centraal staat). Ook onderhoudt zij contact met jong en oud, om verschillende vieringen en diensten te kunnen organiseren naar de specifieke behoeften, en contact met de diaconie, in verband met het Heilig Avondmaal.

Wanneer het gaat om het praktisch organiseren van een thema kerkdienst, legt zij zich toe om meerdere gemeenteleden uit diverse geledingen van de gemeente hierbij te betrekken.

Bij het organiseren van themadiensten is het wezenlijk dat de Vredebergkerk en de Oude kerk binnen de afgesproken beleidskaders optimaal gebruikt worden, afhankelijk van het karakter van de dienst.

Vanwege de samenhang maken vertegenwoordigers uit de kerkgroepen Pastoraat, Jeugd en Diaconaat, en een lid van de Muziekcommissie, deel uit van de kerkgroep Diensten en vieringen. Ook de predikanten zijn idealiter lid van de kerkgroep, maar hoeven niet elke keer (beiden) aanwezig te zijn.

De verantwoordelijkheid voor de programmering van de muzikale ondersteuning van (thema) diensten ligt bij de Muziekcommissie. Dit natuurlijk in nauw overleg met de predikanten en direct betrokkenen.

7. Pastoraat

De kern van alle pastoraat is het omzien naar elkaar in de naam van Christus. Er is sprake van pastoraat daar waar mensen elkaar ontmoeten en een relatie met elkaar aangaan om, bij het licht van het evangelie, samen een weg te zoeken in geloofs- en levensvragen. Zorg en aandacht voor elkaar, het beschikbaar zijn voor het bespreken van zingevingvragen en het aangesproken kunnen worden op geloofszaken vormen het hart van het pastorale werk.

De zorg voor het pastoraat is een taak van de kerkenraad, die deze heeft toevertrouwd aan de Kerkgroep Pastoraat. Deze bestaat uit de predikant(en), de pastorale ouderlingen, pastorale medewerkers, sectiecoördinatoren, contactpersonen en anderen, die zijdelings bij het pastoraat betrokken zijn. De predikanten, coördinatoren, pastorale ouderlingen en -medewerkers vormen samen de Pastorale Raad. De leden van de Pastorale Raad communiceren de besproken punten met de betreffende secties (momenteel 10).

In elke sectie wordt het contact tussen en met gemeenteleden onderhouden door een sectieteam. Een sectieteam bestaat tenminste uit: een predikant, een ouderling of coördinator, zo mogelijk een pastoraal ouderling of pastoraal medewerker, contactpersonen en zo nodig oproepbaar een diaken. Het sectieteam wordt geleid door de ouderling of sectiecoördinator.

De Kerkgroep Pastoraat heeft de volgende taken toevertrouwd aan de Pastorale Raad:

- uitwerken van beleid van de kerkenraad op pastoraal terrein
- in overleg met de predikant initiatief nemen tot opzet van groothuisbezoeken, deze inhoudelijk met de predikant voorbereiden en zo nodig zorgen voor een ruimte, waar mensen samen komen
- initiatieven stimuleren, die bijdragen tot verbinding tussen gemeenteleden onderling, zoals inloophuis, koffieochtenden, contactmiddagen, maaltijden en gesprekskringen
- peilen van behoeften van gemeenteleden op pastoraal gebied en nieuwe initiatieven in werking zetten
- toerustingmomenten organiseren voor degenen die zich met pastoraat bezighouden in de gemeente

Onderkende knelpunten en acties zijn:

- De beschikbaarheid van vrijwillige contactpersonen, pastorale medewerkers en ouderlingen lijkt in de toekomst verder onder druk te komen staan door de te verwachten krimp van het aantal leden in de leeftijdscategorie 30-75 jaar. Het werven van pastorale medewerkers met een overzienbare kleine taak zal daarom worden gestimuleerd. Groepspastoraat zal naast individueel pastoraat een belangrijker plaats krijgen.
- Het aandeel oudere gemeenteleden, waarnaar veel aandacht uitgaat, neemt toe. Om de predikanten te ontlasten wordt een aantal vrijwilligers ingezet als pastoraal medewerker in tehuizen en als uitvaartbegeleiders. Gemeenteleden worden gestimuleerd om ook onderling naar elkaar om te zien.
Omdat onderkend wordt dat vereenzaming van ouderen problematisch kan zijn, worden diverse activiteiten voor hen georganiseerd, zoals contactmiddagen, maaltijden en vieringen. Een aparte werkgroep zet zich hier voor in. Het is een uitdaging om te bezien hoe de activiteiten blijven aansluiten bij nieuwe wensen van ouder wordende gemeenteleden.
- De behoefte aan pastorale zorg is niet altijd goed te onderkennen, doordat drie kwart van de leden niet direct betrokken is bij de activiteiten. De contactpersonen vormen de ogen en oren van de gemeente en geven signalen door. Door de aandacht voor ouderen en hun in doorsnee grotere meelevendheid is er redelijk zicht op deze categorie, maar vooral de leeftijdsgroep 20-70 jaar is slecht in beeld te houden. Pastoraat op verzoek bij een mondige gemeente wordt gepromoot, maar de respons is laag. Dit kan overeenkomen met de wensen, maar levert soms ook verwijten dat de kerk onvoldoende meeleeft. Om de gemeente in beeld te houden zal er door de secties tenminste één maal in de vijf jaar contact worden opgenomen met elk adres, en zullen behoeftes en verwachtingen worden nagegaan. Structureel overleg met de Kerkgroep Diaconie is zeker wenselijk, met name in verband met eventuele hulpvragen

De pastorale zorg, zoals besproken, richt zich voornamelijk op de eigen gemeenteleden. Wanneer de samenleving in bijzondere situaties een beroep doet op pastorale zorg zal de PG O-W hierop inspelen.

8. Jeugd

Jeugd is een belangrijke groep mensen in de kerk. Jeugd betekent toekomst en brengt vernieuwing. De PG Oosterbeek-Wolfheze kan zich verheugen in een relatief groot aantal actieve jonge leden met kinderen. Deze komen ook uit aanpalende gemeentes (Arnhem, Doorwerth), aangetrokken door de jeugdactiviteiten, rond de kerkdiensten en door de week, die wij aanbieden. Wil de kerk in de toekomst nog overeind blijven dan is het van het allergrootste belang dat de kerk jonge mensen met

kinderen blijft aantrekken en voor hen een aantrekkelijk aanbod heeft. Een van de predikanten heeft Jeugd dan ook als speciaal aandachtsgebied.

De Kerkgroep Jeugd wil een aanbod aan jeugdwerk aanbieden dat aansluit bij de behoefte van de kinderen, tieners en hun ouders. Daarbij zal zij voortdurend moeten blijven nadenken over de vraag of het aanbod nog aansluit bij de tijdsgeest / leefwereld van de jeugd en of de beslissingen, die zij neemt, bijdragen aan het aantrekkelijk maken van de kerk voor kinderen, adolescenten, jonge mensen en volwassenen met kinderen. Dit alles zonder onze identiteit op te geven.

Het aanbod aan jeugdwerk bestaat momenteel uit:

- kindernevendiensten, crèche en tienerdienst tijdens de kerkdiensten
- jeugddiensten en school- en kerk diensten
- activiteiten eens per twee weken voor zowel lagere school kinderen als tieners
- jaarlijks kamp voor alle kinderen van 8 tot 18 en op hetzelfde moment een uitje voor de kinderen van 0 tot 8 jaar.
- contact met en toerusting van ouders. Dit heeft geen vaste vorm maar is wel continu punt van aandacht.
- jaarlijks "kerkenpad" voor groep 6 van de lagere school langs de kerken in Oosterbeek

Aandachtsgebieden

Extra aandacht wil de Kerkgroep Jeugd de komende jaren richten op:

- de verbondenheid van tieners bij de kerk, evenals die van ouders met jonger kinderen (0-4 jaar). Dit kan onder andere door het moderniseren van de invulling van zowel de kerkdiensten als andere vormen van gemeente zijn, zodat dat beter aansluit bij de jongere generaties. Direct contact van de voorganger met de jeugd en jonge ouders is in onze ogen een belangrijk middel om de betrokkenheid van hen bij de kerk te vergroten.
- het geven van catechisatie, omdat de ontwikkeling van kinderen, tieners en jongeren in de geloofstraditie van wezenlijk belang is bij hun vorming tot mensen met oog voor elkaar, voor anderen om hen heen en voor hun relatie met God. Op hen afgestemde catechese is daarom een wezenlijk onderdeel van het kerk-zijn. Oriëntatie op de meest geschikte vorm en inhoud krijgt volle aandacht en het uitnodigingsbeleid wordt persoonlijk aangepakt.
- ondersteuning in de geloofsopvoeding aan ouders jonge kinderen en tieners.
- uitbouw relatie met scholen in Oosterbeek en Wolfheze.
- uitwisseling ideeën met omliggende gemeentes.

9. Leren, vormen, toerusten

De begrippen leren, vormen en toerusten zijn belangrijke elementen om de visie van het gemeentezijn - *omgang met God, inzet voor mensen en wereld, en gemeenschap* - uit te werken naar het handelen van alledag. Basisvragen over zingeving, ethisch handelen, sociaal bezig zijn, omgang met God, omgang met anderen e.d. kunnen worden uitgediept door aangereikte informatie en het met elkaar bediscussiëren van deze thema's. Het is van belang zo veel mogelijk gemeenteleden hierbij te betrekken.

Catechese

- Catechese is in eerste instantie gericht op kinderen, tieners en jongeren (zie aandachtsgebied onder Jeugd in vorige paragraaf), maar het doorgeven en samen spreken over de geloofstraditie is ook van belang bij belijdeniscatechese en geloofsgesprekken met doopouders en bij het aangaan van levensverbintenissen.

Kringwerk

- Kringwerk vervult een belangrijke functie bij het praten over geloofsbeleving en de gevolgtrekkingen voor het doen en laten in de wereld. De kringen (ca. 10) vinden veelal plaats in huiskamers van deelnemers waardoor het aantal deelnemers beperkt is. Bovendien komen gesprekken het meest tot hun recht in niet al te grote groepen. Naar mate men elkaar beter kent kan vertrouwelijker en opener worden gesproken. De keerzijde hiervan is dat de kringen uit een vaste kern bestaan met beperkte mogelijkheden tot aantrekken van anderen. Waar mogelijk zal dan ook het ontstaan van nieuwe kringen worden gestimuleerd.
- Ouderen (65+) zijn momenteel oververtegenwoordigd, groepen voor 25-45 jarigen zijn van de grond gekomen, de groep 40-65 zou daarnaast meer aandacht kunnen krijgen.

Vorming en toerusting

- Vorming en toerusting vindt plaats in oecumenisch verband, de Raad van Kerken van Oosterbeek-Wolfheze-Doorwerth – Heveadorp.
- Thee met een Thema op zondagmiddagen trekt, afhankelijk van het onderwerp, ook niet sterk betrokken kerkleden en buitenstaanders. Om deze benadering te stimuleren zal de onderwerpkeuze hier (deels) op worden afgestemd.
- Het Leerhuis, waar een jaarthema door deskundigen vanuit Jodendom, Christendom en Islam wordt besproken, kent een lange traditie en een gespreid aantal deelnemers.

Predikanten/kerkelijk werkers spelen een duidelijke rol bij de catechese. Voor kringwerk en V&T is participatie van hen veelal geen noodzaak, maar ondersteuning, onderkenning van mogelijkheden en stimulatie is van belang.

10. Diaconaat

Diaconaat is oog en oor hebben voor mensen in de knel, door te luisteren naar hun verhalen en in te spelen op hun mogelijkheden. Ieder mens heeft recht op respect en een menswaardig bestaan ongeacht geloof, politieke overtuiging, ras, sekse of nationaliteit. De Kerkgroep Diaconaat wil een bijdrage leveren aan een samenleving, waarin recht wordt gedaan aan mensen en waarin ieder mens kan meetellen zoals God het bedoeld heeft. De Kerkgroep Diaconaat wil -als deel van de gemeente van Christus- in de dienst aan de naaste zichtbaar zijn voor de hele maatschappij, zowel plaatselijk als over landsgrenzen heen. Daartoe zal zij gemeenteleden toerusten en stimuleren om de betrokkenheid bij diaconale activiteiten levend te houden ofwel te vergroten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet bij de diakenen alleen, maar bij de hele geloofsgemeenschap. Niet alleen door het geven van geld en goederen maar ook door ieders talenten in te zetten voor onze medemens.

Onze intentie is om te komen tot het minder omvangrijk maken van de taken. Door dit te doen zijn we misschien in staat meer mensen actief te betrekken bij het diaconale werk. Door aandachtsgebieden in te stellen wordt hiermee een begin gemaakt.

De Kerkgroep Diaconaat zet zich in voor zwakken en kwetsbaren in de samenleving. Zij doet dit o.a. door individuele (nood)hulp te bieden, mensen door te verwijzen naar hulpverlenende instanties en door aandacht te schenken aan mensen in noodsituaties buiten onze grenzen.

De werkzaamheden van de Kerkgroep Diaconaat worden onderverdeeld in aandachtsgebieden:

Aandachtsgebied eredienst

- De taken concentreren zich rondom de zondagse vieringen en worden uitgevoerd door de diakenen en diaconale medewerkers in samenwerking met andere 'werkers in het veld'.

Hieronder vallen o.a., de collecten (inzamelen), vieren het Heilig Avondmaal en het voorbereiden van bijzondere diensten. De collectedoelen worden derhalve jaarlijks vastgelegd in samenwerking met ZWO en Kerkgroep Beheer, de collectebestemmingen van Kerk in Actie zijn een leidraad.

- Dit aandachtsgebied heeft een nauw verband met de Kerkgroep Diensten en Vieringen waarin de diaconie is vertegenwoordigd.

Aandachtsgebied Kerk en Samenleving

- De aandacht richt zich op o.a. de Voedselbank, het Interkerkelijk Diaconaal Platform Renkum, hulpvragen, kerkcafé, Raad van Kerken.

Aandachtsgebied Kerk en Wereld

- Houdt zich bezig met ZWO, onze partner in Roemenië en ontwikkelingen op het gebied van Vluchtelingen (zowel binnen als buiten Nederland).

Aandachtsgebied Groen Kerk

- Houdt zich bezig met Fair Trade en duurzaamheid/volhoudbaarheid. Niet alleen voor de eigen kerkelijke gemeente, maar ook gericht op ieder als individu. Zo dragen we op een praktische wijze bij aan een rechtvaardiger wereld.

Aandachtsgebied financiën

- Richt zich met name op het opstellen van de begroting, de jaarrekening en de overige financiële administratie.

11. Samenleving en oecumene

Samenleving

De PG O-W staat midden in de samenleving en wil dit ook laten blijken. Niet door opdringerig aanwezig te zijn, maar door te laten zien dat zij de samenleving van dienst kan zijn door het Evangelie handen en voeten te geven.

- De kerkelijke gebouwen zijn inzetbaar voor allerlei vooral lokale activiteiten. Sfeer, omvang en ligging kunnen bijdragen aan een plaats van de PG in de lokale gemeenschap
- Openstelling van een dagkapel en inloop-koffieochtenden geven de mogelijkheid voor bezinning en contact voor iedereen
- In jaarlijkse Kerk en Schooldiensten in Oosterbeek en Wolfheze is er breed contact met gezinnen
- Lezingen en gespreksmogelijkheden worden aangeboden met in kerk en samenleving levende onderwerpen
- De Roemenië contacten vanuit de kerken werken stimulerend in de samenleving
- Mensen worden wekelijks uit de kerk weggezonden met de opdracht er te zijn voor mensen en wereld. Het is dan ook niet alleen de kerk maar vooral haar leden die een actieve bijdrage leveren aan de lokale samenleving en het vrijwilligerswerk.
- Zo nodig kan de samenleving bij calamiteiten een beroep doen op predikanten, kerkelijk werkers en beschikbaarstelling van gebouwen.

PKN

- De PG O-W maakt deel uit van de PKN en voelt zich betrokken bij het werk en de dienstverlening op regionaal en landelijk niveau. Er wordt een actieve bijdrage geleverd aan het regionaal / classicaal overleg. Het werk voor studenten in de regio wordt ondersteund. Dit zelfde geldt voor de inzet van de PKN in nieuwe gebieden/stadsdelen en noodlijdende kerken.

Oecumene

- De PG O-W wenst waar mogelijk samen te werken met de overige plaatselijke kerken. Zij maakt deel uit van de Raad van Kerken in Oosterbeek-Wolfheze- Doorwert-Heveadorp. Een aantal jaarlijkse oecumenische vieringen op de zondagmorgen en vesperdiensten in de periode van advent en de 40-dagen tijd worden samen met de Rooms Katholieke Parochie, de Remonstrantse Kerk en de Protestantse Gemeente Doorwert-Heveadorp georganiseerd.
- Richting samenleving wordt bij voorkeur gezamenlijk opgetreden.

12. Communicatie

De Kerkgroep Communicatie laat zich inspireren door woorden van de Anglicaanse bisschop Foster: *God is onverbeterlijk communicatief. Hij heeft plezier in relaties, om niet te zeggen dat Hij niet zonder kan. Wij kunnen ons onmogelijk een God voorstellen die zich in zijn hemelse verblijf afzondert en besluit dat het hem te veel gedoe is om zijn liefde te delen en zijn vreugde in de schepping tot uiting te brengen.*

De aandacht richt zich met name op:

Communicatie in relatie tot doelgroepen

- potentieel geïnteresseerden
- mensen op zoek naar een Protestantse geloofsgemeenschap in Oosterbeek en omgeving (inclusief PKN-leden die van elders naar Oosterbeek-Wolfheze verhuizen).
- eigen gemeenteleden en kernachterban.

De onderscheiding en aanscherping van de verschillende doelgroepen zal in de komende periode verder vorm gegeven worden door de redacties van website, kerkblad en zondagsbrief en de beheerders van de sociale media, in overleg met betrokkenen.

Duidelijk is dat het gesprek hierover blijvende aandacht vraagt en zorgvuldig gevoerd moet worden.

Gebruik informatiedragers

- De vernieuwing van de website, zondagsbrief en kerkblad is in volle gang. De verschillende redacties proberen goed te luisteren naar ervaringen van ontvangers en willen kritische kanttekeningen in een open overleg wikken en wegen.
- In het kader van de privacywetgeving zal het fotobeleid verder ontwikkeld worden. Bij gemeentezijn gaat het als eerste om mensen die dat gestalte geven. Om dit in beeld te brengen zijn foto's van mensen onontbeerlijk. Beelden 'communiceren' immers vaak krachtiger dan woorden? Het zal een uitdaging zijn hier een goede weg in te vinden. Beelduitzending van kerkdiensten wordt overwogen.

De AVG – privacywetgeving zal aandacht vragen omdat nog niet alle zaken uitgekristalliseerd zijn.

Profilering

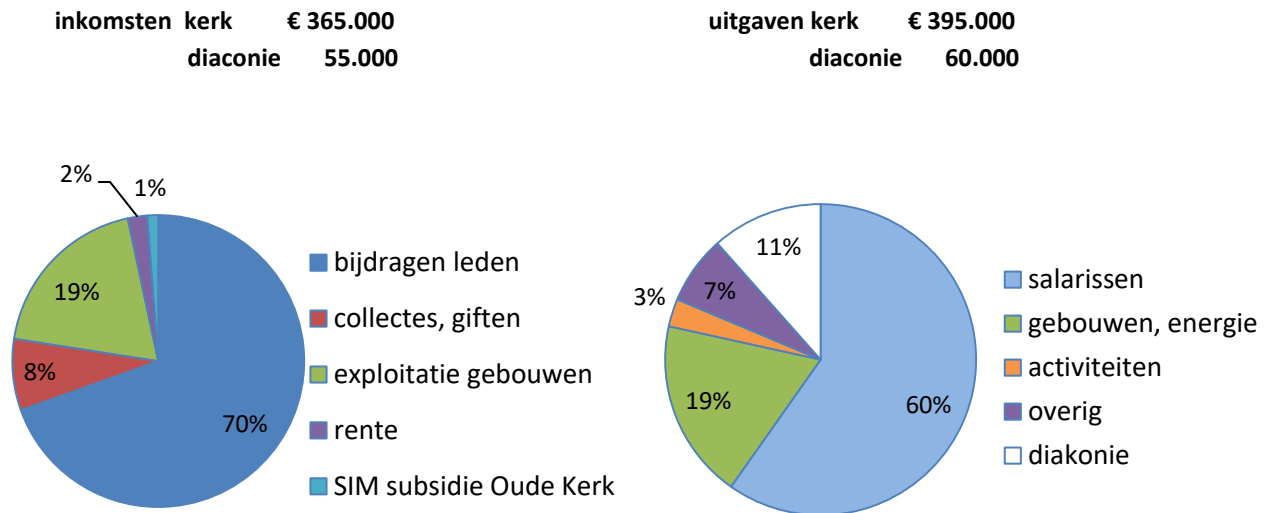
- Gesprekken met enkele niet kerkelijk betrokken Oosterbekers legt de vraag op tafel of we als Protestantse Gemeente ons voldoende profileren. Deze vraag zal verder onderzocht worden.

13. Beheer

Realisatie van het beleid is mede afhankelijk van de financiële en materiële randvoorwaarden. Een prognose van de ontwikkeling van inkomsten en uitgaven en de beïnvloedbaarheid daarvan zijn dan ook van belang.

Na een decade van forse jaarlijkse tekorten (ca. € 100.000 per jaar) is door genomen maatregelen een meer evenwichtige balans ontstaan tussen inkomsten en uitgaven. Voelbare ingrepen waren het geleidelijk terugbrengen van het aantal predikantsplaatsen, het opheffen van de wekelijkse zondagmorgen diensten in de Oude Kerk in Oosterbeek en de Open Hof Kerk in Wolfheze, en recent het niet geheel opvullen van het fulltime kosterschap van de Vredebergkerk. Door het afstoten van woningen konden deze tekorten worden opgevangen.

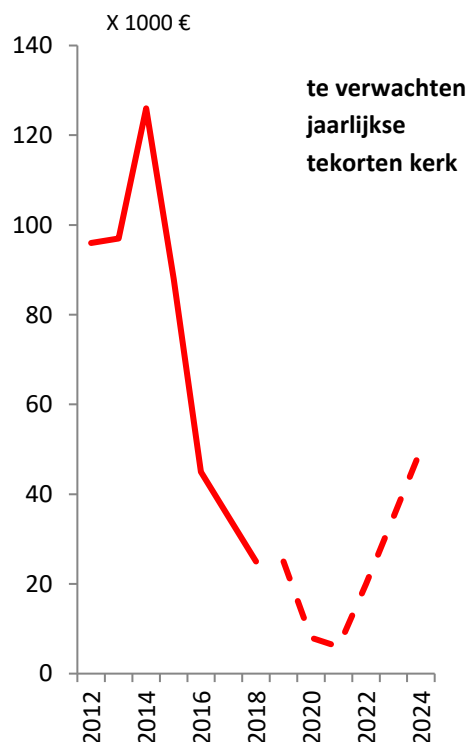
Het niveau van inkomsten en uitgaven in 2019 geeft het volgende beeld:

De uitgaven van de diaconie zijn beleidsmatig structureel hoger dan de inkomsten teneinde het aanwezige vermogen geleidelijk terug te brengen.

De inkomsten van de kerk vertonen een dalende tendens door de afname van het aantal leden.

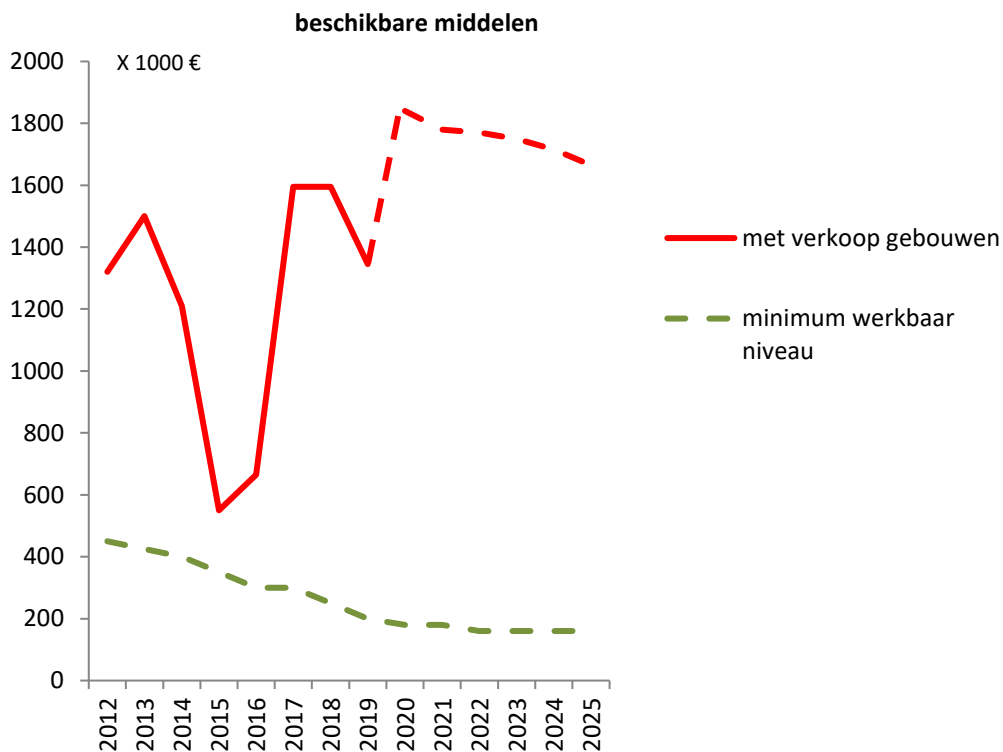
Zonder maatregelen stijgen de kerkelijke uitgaven door bijstelling van de arbeidsvoorwaarden en de

inflatie. De komende jaren vindt een verdere daling van de kosten plaats door de verkoop van de gebouwen in Wolfheze, door een lagere bezetting aan beheerders, en door het bijstellen van het aantal predikantsplaatsen na het emeritaat van ds. van der Veen in juni 2020. Overeenkomstig de daling van het ledental en in lijn met de landelijke richtlijn wordt uitgegaan van een terugval van de predikantsbezetting van 1,7 naar 1,4 fte. Mocht de vacature gedeeltelijk worden ingevuld met een kerkelijk werker (HBO) dan kan tegen dezelfde financiële randvoorwaarden de bezetting wat groter zijn. De te verwachten tekorten lopen daardoor de komende jaren terug naar een vrijwel break-even niveau, om daarna, zonder nieuwe maatregelen, weer toe te nemen.

Opvang tekorten

De beschikbare middelen zijn na een forse teruggang door verkoop van onroerend goed redelijk op peil gebleven. Deze situatie wordt bovendien verder verbeterd door het afstoten van de Open Hof Kerk en het verenigingsgebouw (c.q. grond) in de loop van 2019. Onderstaande grafiek geeft een beeld van het niveau van beschikbare middelen.

Door de genomen maatregelen is de continuïteit van de PG Oosterbeek-Wolfheze voor een lange periode zeker gesteld.

14. Tot slot

Dit beleidsplan is niet statisch; tussentijdse ontwikkelingen kunnen leiden tot noodzakelijke aanpassingen. Het is een basis voor verdere uitwerking in concrete jaarlijkse plannen per Kerkgroep of activiteit. De kerkenraad bewaakt de uitvoering en stimuleert het werk dat past binnen de visie om ons als gemeente groepen te weten tot omgang met God, inzet voor mensen en wereld en zo tot gemeenschap met elkaar.